

**Техникалық және кәсіптік, орта білімнен
кейінгі білім беру мәселелері жөніндегі
Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің
отырысында
ҚАРАСТЫРЫЛДЫ**

**Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы
сараптама кеңесінің қызметі туралы
ЕРЕЖЕ**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы сараптама кеңесінің қызметі туралы ереже (бұдан әрі - Ереже) сараптама кеңесі қызметінің тәртібін, негізгі мақсаттарын, міндеттерін, құрамын айқындайды.

2. Сараптама кеңесі-техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру жүйесі педагогтерінің оқу-әдістемелік материалдары мен авторлық бағдарламаларын қарау және бағалау үшін техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанынан құрылатын алқалы орган.

3. Осы Ереже келесі нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді:

- Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы;
- «Педагогтерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы;

- «Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесін, бейіндер бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің оқу-әдістемелік бірлестіктерін құру және олардың қызметтері туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 28 қыркүйектегі № 509 бұйрығы.

- Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің педагог қызметкерлеріне арналған авторлық бағдарламаны әзірлеу бойынша Әдістемелік ұсынымдар (29.12.2025 ж. № 5 хаттама).

4. Осы Ережеде келесі анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) рецензиялау – оқу-әдістемелік материалдар мен авторлық бағдарламаларды мамандармен пайдаланудың орындылығын бағалау және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін жан-жақты талдау мақсатындағы қарастыру рәсімі;

2) рецензия – тиісті білім саласында құзыретті рецензенттің объективті бағасы ұсынылған құжат;

3) сарапшының бағалау парағы – белгілі бір саладағы маман оқу-әдістемелік материал немесе авторлық бағдарлама бойынша кәсіби баға, талдау немесе түсініктеме беретін құжат;

4) сараптама кеңесінің қорытындысы – хаттамада көрсетілген бағалау парақтарын қарағаннан және талдағаннан кейін сарапшылар тобының шешімі;

5) оқу-әдістемелік материал – тиімді білім беру мен оқытуға арналған түрлі ресурстар мен құралдарды, оқытушыларға арналған әдістемелік нұсқауларды қамтитын құжат;

6) автор – білім алушылардың оқуына, оқытуына және өз бетінше оқуына арналған оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны әзірлеген және дайындаған тұлға (немесе тұлғалар тобы);

7) авторлық бағдарлама – автор ғылыми, практикалық немесе педагогикалық зерттеулер негізінде әзірлеген, білім беру процесін жаңартуға және жақсартуға арналған оқу бағдарламасы;

8) ТЖКОБ РОӘК – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі;

9) СК – сараптама кеңесі;

10) ӘК(О) – өңірдің әдістемелік кабинеті (орталығы);

11) ТЖКБ – техникалық және кәсіптік білім беру;

12) ТЖКОБ – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру;

13) ТЖКОБ бейіндер бойынша ОӘБ – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің бейіндер бойынша оқу-әдістемелік бірлестігі;

14) КЕАҚ – коммерциялық емес акционерлік қоғам.

4. РОӘК Жұмыс органы (бұдан әрі – Жұмыс органы) «Talar» КЕАҚ болып табылады.

5. Жұмыс органы СК қызметін жоспарлайды, ұйымдастырады, оның қызметінің іс қағаздарын жүргізеді және РОӘК қарастыру үшін СК шешімін ұсынады.

2. СК мақсаттары мен міндеттері

6. СК қызметінің мақсаты ТЖКОБ саласына оқу-әдістемелік материалдар мен авторлық бағдарламаларды одан әрі енгізу үшін сапалы және объективті бағалауды қамтамасыз ету болып табылады.

7. СК міндеттері:

1) оқу-әдістемелік материалдарды, авторлық бағдарламаларды олардың жаңашылдық дәрежесін, білім берудегі практикалық маңыздылығы мен орындылығын айқындау тұрғысынан қарастыру;

2) РОӘК ұсыну үшін қорытынды дайындау.

3. СК құрамы

8. СК құрамы білім беру саласындағы уәкілетті органмен келісіледі.

9. СК құрамы 1 жыл мерзімге бекітіледі және мүшелердің тақ санынан тұрады.

10. СК құрамы:

- «Talar» КЕАҚ өкілдерінен;

- облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың білім басқармасы органдарының ӘК(О) педагогикалық қызмет өтілі кемінде 10 жыл, бірінші біліктілік санатының басшысы/басшы орынбасары немесе «педагог-шебер» біліктілік санаты бар өкілдерінен;

- PhD докторы/ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының оқытушыларынан;

- бірінші біліктілік санаты бар ТЖКОБ ұйымдардың басшылары мен басшының орынбасарларынан;

- педагогикалық қызмет өтілі кемінде 10 жыл, «педагог-шебер» біліктілік санаты бар бейіні бойынша педагогтерден;

- бейіндер бойынша ТжКОБ ОӘБ өкілдерінен (келісім бойынша) құрылады.

11. СК төрағадан, төрағаның орынбасарынан, хатшыдан және кеңес мүшелерінен тұрады. Хатшы СК мүшесі болып саналмайды және шешім қабылдау кезінде дауыс беруге құқығы жоқ.

4. СК мүшелерінің міндеттері

12. СК барлық мүшелері білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық актілердің және осы Ереженің талаптарын сақтауға міндетті.

13. Педагогикалық этиканың негізгі нормаларын, академиялық адалдық қағидаттарын сақтауға міндетті.

14. СК төрағасы СК қызметіне жалпы басшылықты және үйлестіруді жүзеге асырады.

15. СК төрағасының орынбасары:

1) оқу-әдістемелік материалдарды, авторлық бағдарламаларды қарастыру үшін сараптама топтары мен сарапшылардың құрамын белгілеуге;

2) оқу-әдістемелік материалдарды, авторлық бағдарламаларды қарастыру және сарапшылардың бағалау парақтарын белгіленген мерзімде дайындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыруға;

3) РОӘК отырысына СК шешімін ұсынуға;

4) отырыстарда және ағымдағы қызметте СК төрағасының міндеттерін ол болмаған кезде орындауға міндетті.

16. СК мүшелері:

1) оқу-әдістемелік материалдардың, авторлық бағдарламалардың мазмұнымен, ӘК(О) ұсыныстарымен және ТжКОБ ОӘБ рецензияларымен танысуға;

2) ұсынылған оқу-әдістемелік материалдардың, авторлық бағдарламалардың белгіленген өлшемшарттарына сәйкестік дәрежесі туралы баға беруге

3) авторлық бағдарламаларды бағалау кезінде ТжКОБ жүйесінің педагог қызметкерлері үшін авторлық бағдарламаны әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарды басшылыққа алуға міндетті.

17. Хатшы:

1) СК құжаттамасын жүргізуге;

2) СК келіп түскен өтінімдер мен оқу-әдістемелік материалдарды, авторлық бағдарламаларды тіркеуге, олардың ресімделуін осы Ереженің талаптарына сәйкестігін тексеруге;

3) күн тәртібін жасауға және СК отырыстарының хаттамасын жүргізуге міндетті.

5. СК жұмысының тәртібі

18. СК жұмысының негізгі қағидаттары шешім қабылдауда объективтілікті, құзыреттілікті, ашықтықты, жауапкершілік пен тиімділікті қамтамасыз етуге бағытталған.

19. СК жұмысының негізгі формасы СК Төрағасы бекітетін кестеге сәйкес жылына кемінде 2 рет өткізілетін отырыстар болып табылады.

20. Жұмыс органы өзінің ресми сайтында СК отырысының өткізілетін күні туралы хабарландыруды орналастырады.

21. СК қарастыру объектісі облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың білім басқармалары жанындағы оқу-әдістемелік (сараптама) кеңестері, сондай-ақ салалық мемлекеттік органның ведомстволық бағынысындағы ТЖКОБ білім беру ұйымдары ұсынған оқу-әдістемелік материалдар, авторлық бағдарламалар болып табылады.

22. СК бірінші біліктілік санатын беру (растау) үшін мәлімделген ӘК(О) басшыларының, басшы орынбасарларының, ТЖКОБ басшыларының, басшысы орынбасарларының оқу-әдістемелік материалдарын, авторлық бағдарламаларын қарастырады.

23. СК «педагог-шебер» біліктілік санатын беру (растау) үшін мәлімделген ӘК(О) әдіскерлерінің, ТЖКОБ педагогтерінің авторлық бағдарламаларын қарастырады.

24. СК «педагог-шебер», «педагог-зерттеуші» біліктілік санатын беру (растау) үшін мәлімделген салалық мемлекеттік органның ведомстволық бағынысындағы білім беру ұйымдары педагогтерінің оқу-әдістемелік материалдарын, авторлық бағдарламаларын қарастырады.

25. Автордан құжаттардың толық пакеті мен оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама Жұмыс органының expertsovet@talap.edu.kz электрондық поштасы арқылы қабылданады.

26. СК хатшысы бағалау парақтарының негізінде СК қорытындысындағы бағалау парақтары бойынша жиынтық кестесін (5-форма) СК отырысында қарастыру үшін әзірлейді.

27. Күн тәртібі отырыс өткізілгенге дейін әзірленіп, оны СК Төрағасы (ол болмаған жағдайда - Төрағаның орынбасары) бекітеді.

28. Отырыстарға СК құрамының кемінде үштен екісі қатысса, заңды болып табылады.

29. СК келесі шешімдердің бірін қабылдайды:

1) оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама мақұлдансын және РОӘК бекітуіне ұсынылсын;

2) оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны қабылдаудан бас тартылсын.

30. Барлық мәселелер бойынша СК шешімі отырысқа қатысып отырған СК мүшелерінің көпшілік даусымен ашық дауыс беру арқылы қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда Төрағаның дауысы шешуші болып табылады.

31. СК шешімі хаттамамен ресімделеді, СК Төрағасы мен хатшысы қол қойған сәттен бастап күшіне енеді.

32. ЭЖ шешімі түпкілікті болып табылады, шағымдануға және қайта қарауға жатпайды.

33. ӘК(О) басшыларының, басшы орынбасарларының, әдіскерлерінің оқу-әдістемелік материалдары, авторлық бағдарламалары СК қарастыру үшін келесі құжаттар болған жағдайда қабылданады:

1) өтінімдер (1-форма);

2) ӘК(О) ұсынымдары (2-форма) және өңірлік СК отырысының хаттамасынан үзінді көшірмелер;

3) педагог-зерттеушіден төмен емес біліктілік санаты бар басқа өңірдің ӘК(О) әдіскерінің рецензиялары (3-форма);

4) ӘК(О) тағайындаған сарапшылардың үш рецензиясы (3-форма);

5) плагиатты тексеру туралы есеп (ӘК/ОӘО-дан).

34. ТжКОБ ұйымдары басшыларының, басшы орынбасарларының, педагогтерінің оқу-әдістемелік материалдары, авторлық бағдарламалары келесі құжаттар болған жағдайда қабылданады:

1) өтінімдер (1-форма);

2) ӘК(О) ұсынымдары (2-форма) және өңірлік ЭЖ отырысының хаттамасынан үзінді көшірмелер;

3) ӘК(О) тағайындаған сарапшылардың үш рецензиясы (3-форма);

4) бейіні бойынша ТжКОБ ОӘБ бір рецензиясы (3-форма);

5) плагиатты тексеру туралы есеп (ӘК/ОӘО-дан).

35. Салалық мемлекеттік органның ведомстволық бағынысындағы ТжКБ білім беру ұйымдары басшыларының, басшы орынбасарлары мен педагогтерінің оқу-әдістемелік материалдары, авторлық бағдарламалары өтінім (1-форма) және бейіндер бойынша республикалық оқу-әдістемелік бірлестіктің рецензиясы болған кезде қарастыруға ұсынылады.

36. СК өз қызметін ақысыз негізінде жүзеге асырады.

6. ТжКОБ педагогтерінің оқу-әдістемелік материалдарын, авторлық бағдарламаларын қарау тәртібі мен өлшемшарттары

37. Келіп түскен материалдар тіркелгеннен кейін жұмыс органы даярлау бағыттары бойынша сарапшыларды тағайындайды және материалдарды СК отырысына дейін бір айдан кешіктірмей сарапшылардың қарауына жібереді.

38. Тағайындалған сарапшылар оқу-әдістемелік материалдарды, авторлық бағдарламаларды қарайды және бағалайды, бағалау парақтарын толтырады және СК хатшысына жолдайды.

39. Авторлық бағдарламаларды бағалау кезінде сарапшылар ТжКОБ жүйесінің педагог қызметкерлеріне арналған авторлық бағдарламаны әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдарды басшылыққа алады.

40. Ұсынылған жұмысты бағалау осы Ережеге қоса берілген бағалау парағының негізінде жеті өлшемшарт бойынша сараптамалық бағалау әдісімен жүзеге асырылады (4-форма). Нәтижелерді сандық өңдеу үшін екілік шкала қолданылады: 0 - толық сәйкес келмейді, 1 – төмен сәйкестік, 2 – орташа сәйкестік,

3 – жоғары сәйкестік, 4 – толық сәйкестік. Ұпайларды есептеу орташа мәнді есептеу арқылы жүзеге асырылады. Егер сараптамалық бағалау нәтижелері бойынша 22 балл жинаған болса, материалдар мақұлданады. Ұпайлар аз болған кезде материалдар қабылданбайды.

41. Қабылданбаған оқу-әдістемелік материалдарды/авторлық бағдарламаларды жаңа беру өңірлік деңгейде қайта сараптамадан өткеннен кейін қарауға жіберіледі.

42. Қабылданбаған оқу-әдістемелік материалдар / авторлық бағдарламалар СК бір отырысы өткізілгеннен кейін қарау кейінге қалдыра отырып қаралады.

7. ТЖКОБ педагогтерінің оқу-әдістемелік материалын / авторлық бағдарламасын ұсыну және рецензиялау тәртібі

43. Рецензиялаудың мақсаты оқу-әдістемелік материалдардың, авторлық бағдарламалардың сапасын бағалау, олардың білім беру стандарттары мен бағдарламаларына сәйкестігін тексеру, сондай-ақ олардың ғылыми, әдістемелік және практикалық құндылығын қамтамасыз ету болып табылады.

44. Рецензиялауды жүргізудегі негізгі қағидаттар өзектілігі, объективтілігі, құзыреттілігі, сенімділігі мен дәлдігі, өзгерістерге ашықтығы және әдептілігі болып табылады.

45. Рецензиялауға оқу-әдістемелік материалдар, авторлық бағдарламалар жатады.

46. Материалдардың келесі түрлері жеке әдістемелік өнім ретінде рецензиялауға жатпайды:

- жұмыс дәптерлері;
- презентациялар;
- тест және бақылау тапсырмаларының жинақтары;
- бақылау-өлшеу материалдары;
- бейне сабақтар мен аудио материалдар;
- ерте даму сатысындағы жобалар мен идеялар;
- ақпараттық хабарламалар;
- сабақ жоспарлары;
- жұмыс бағдарламалары;
- дәрістер жинағы;
- оқу процесіне нақты әсер ететін интерактивті тапсырмалар мен жаттығуларсыз, нақты білім беру процесінде апробациясыз сабақтар мен пайдалану бойынша ұсыныстар мен түсіндірме жазбаларсыз электрондық оқулықтар (жоғарыда айтылғандардың барлығы міндетті түрде болуы керек).

47. Рецензиялау оқу-әдістемелік материалды, авторлық бағдарламаны әзірленген тілінде жүзеге асырылады.

48. Ұсыным алу үшін ӘК(О) басшылары, басшы орынбасарлары, әдіскерлері оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны өз өңірінің ӘК(О) және рецензия алу үшін басқа өңірдің ӘК(О) жібереді.

49. Ұсыным алу үшін ТЖКОБ ұйымдарының басшылары, басшы орынбасарлары, педагогтері оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны өз өңірінің ӘК(О) және рецензия алу үшін ТЖКОБ мамандық бейіні бойынша ОӘБ жібереді.

50. Оқу-әдістемелік материалға/авторлық бағдарламаға ұсыным дайындау алгоритмі:

1) автор (3 автордан (бірлескен автордан) артық емес) ұсыным алу үшін материалды өз өңірінің ӘК(О) жібереді;

2) ӘК(О) педагог-зерттеушіден немесе ӘК(О) басшыдан, басшысының орынбасарынан не бірінші біліктілік санатындағы ТЖКОБ ұйымдарының басшысынан немесе басшысының орынбасарынан төмен емес біліктілік санаты бар 3 сарапшыны тағайындайды және оларға оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны қарауға жібереді;

3) сарапшылардан кемінде 3 оң рецензия алғаннан кейін ӘК(О) оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны өңірдің оқу-әдістемелік кеңесінің (сараптама кеңесінің) қарастыруына рецензияларды қоса жібереді;

4) өңірдің оқу-әдістемелік кеңесі (сараптама кеңесінің) отырыста ұсынылған оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны және ӘК(О) сарапшыларының рецензияларын қарап, шешімдердің бірін қабылдайды:

- оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама СК қарауына ұсыну;
- бас тарту себебін көрсете отырып, оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны қабылдаудан бас тарту;
- авторға пысықтауға жіберу.

5) өңірдің оқу-әдістемелік кеңесінің оң шешімі негізінде ӘК(О) ұсыным дайындап (2-форма), авторға хаттаманың үзінді көшірмесі және ӘК(О) тағайындаған сарапшылардың рецензияларын қоса жібереді.

51. Оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны рецензиялау алгоритмі:

1) автор рецензиялау үшін материалдарды ТЖКОБ бейіндер бойынша ОӘБ/басқа өңірдің ӘК(О) жібереді;

2) бейіндер бойынша ТЖКОБ ОӘБ/ӘК (О) тиісті бейін бойынша педагог-зерттеушіден төмен емес біліктілік санаты бар рецензентті тағайындайды;

3) рецензент рецензия дайындайды, лауазымын, біліктілік санатын, еңбек өтілі мен жұмыс орнын көрсете отырып қол қояды, ТЖКОБ бейіндер бойынша ОӘБ/ӘК(О) жібереді;

4) ТЖКОБ бейіндер бойынша ОӘБ/ӘК(О) рецензияны ОӘБ төрағасының/ӘК(О) басшысының қолымен және мөрімен куәландырады (3-форма) және авторға жолдайды.

52. Рецензенттерге оларға жіберілген оқу-әдістемелік материалдар/авторлық бағдарламалар авторлардың жеке меншігі және жария етуге жатпайтын мәліметтерге жататыны туралы хабарланады. Рецензенттерге оқу-әдістемелік материалдардың/авторлық бағдарламалардың өз қажеттіліктері үшін көшірмелерін жасауға рұқсат етілмейді. Рецензиялау құпия түрде жүргізіледі. Құпиялылықты бұзу тек рецензент оқу-әдістемелік

материалдардың/авторлық бағдарламалардың дұрыс еместігі немесе бұрмалануы туралы мәлімдеген жағдайда ғана мүмкін болады.

53. Рецензиялауға жұмыс орындалған мекемеде жұмыс істейтін мамандар тартылмайды.

54. Оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны рецензиялау мерзімі оқу-әдістемелік материалды алған сәттен бастап 10 күннен аспау тиіс.

55. Авторлық бағдарламалардың мазмұны ТЖКОБ РОӘК бекіткен (29.12.2025 ж. № 5 хаттама) техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру жүйесінің педагог қызметкерлеріне арналған авторлық бағдарламаларды әзірлеу бойынша әдістемелік ұсынымдар негізінде рецензияланады.

56. Егер оқу-әдістемелік материалға/авторлық бағдарламаға рецензиясында оны түзету қажеттігі көрсетілсе, материал авторға пысықтауға жіберіледі.

57. Авторға пысықтауға бағытталған оқу-әдістемелік материал / авторлық бағдарлама түзетілген түрде қайтарылуы тиіс.

58. ӘК(О) ұсынымын және рецензенттің оң шешімін алған жағдайда автор оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны құжаттардың толық құрамын ТЖКОБ РОӘК жанындағы СК сараптама қорытындысын алу үшін Жұмыс органының expertsovet@talap.edu.kz электрондық поштасына жібереді.

8. Оқу-әдістемелік материалға/авторлық бағдарламаға берілетін рецензиясының мазмұнына қойылатын талаптар

59. Рецензия оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны объективті бағалауы және оның әдістемелік артықшылықтары мен кемшіліктерін келесі өлшемшарттары бойынша жан-жақты талдауды қамтуы тиіс:

а. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның өзектілігі мен маңыздылығы:

- еңбек нарығының қазіргі сын-тегеуріндері мен қажеттіліктеріне, білім беру жүйесінің ағымдағы міндеттеріне сәйкестігі;

- цифрландыру, жасанды интеллект, онлайн-білім беру және білім беру саласына қатысты басқа да өзгерістер сияқты білім берудегі заманауи үрдістерді есепке алу.

б. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның жаңалығы мен жаңашылдығы:

- жаңа идеялар, технологиялар, әдістер, тәсілдер;
- автордың өзіндік тұжырымдамасы: әзірленген тәсілдің тәуелсіздігі, авторлық талдаудың тереңдігі және өзіндік теориялық немесе тәжірибелік шешімдердің болуы, идеялардың өзіндік ерекшелігі, деректер мен тұжырымдар интерпретациясы;

- оқу-әдістемелік материалда қарастырылған мәселенің жеткіліксіз зерттелген аспектілерін атап өту.

с. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның тәжірибелік маңыздылығы:

- зерттеу нәтижелерін нақты өмірде немесе тәжірибеде (мысалы, өндірісте, білім беруде және т. б.) қалай қолдануға болатынын түсіндіру;

- алынған нәтижелер арқылы қандай нақты мәселелерді немесе міндеттерді шешуге болатындығын көрсету;

- тәжірибелік қызметке енгізілуі мүмкін жаңа технологиялар, әзірлемелер немесе әдістемелер ұсынылуы мүмкін.

d. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның жүйелілігі мен кезектілігі:

- мазмұны логикалық және оқу-әдістемелік ретпен ұсыну;

- мазмұны жалпы ұғымдардан нақтыға, қарапайымнан күрделіге беру;

- мәні туралы тұтас түсінік бере отырып, тақырыптар бір-бірімен байланысты және бір-бірін толықтыру;

- қарастырылып отырған тақырыпты қамтудың толықтығы қамтамасыз етілді, бөлімдердің фрагменттілігі мен оқшаулануы алынып тасталуы;

- тақырыптар арасындағы ауысулар бұрын меңгерген материалды ескере отырып, біркелкі жүзеге асырылуы;

- жаңа ақпарат бұрын зерттелген ережелер негізінде енгізілуі, бұл оны түсіну мен есте сақтауды жеңілдетеді.

e. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаны ұсынудың сапасы мен қолжетімділігі:

- тақырыптарды ашудың жеткілікті тереңдігі;

- мазмұны анық, қисынды және құрылымдалып жасалуы;

- дәл, ғылыми негізделген және дұрыс терминология қолданылуы;

- екі мағыналы, қарама-қайшы немесе артық тұжырымдар жоқ;

- техникалық қателер жоқ (дұрыс емес есептеулер, дұрыс емес диаграммалар, графиктер немесе кестелер);

- мазмұны білім алушылардың (білікті жұмысшы кадрлар, орта буын мамандары, қолданбалы бакалаврлар) мақсатты аудиториясын қабылдау деңгейіне бейімделуі;

- күрделі ұғымдар мысалдар, ұқсас сөздер, схемалар, иллюстрациялар арқылы түсіндіру;

- түсінікті тілдің қолданылуы, білім алушылардың деңгейіне сәйкес келмейтін күрделі сөйлем құрылысын қолданбауы;

- негізгі терминдердің, ұғымдар мен әдістердің түсіндірмелерін қарастыру;

- қажет болған жағдайда күрделі тақырыптарға қадамдық түсініктеме енгізу.

f. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның ғылыми және әдістемелік негіздемесі:

- тұжырымдамалық негіздеме (мақсат, міндеттер, күтілетін нәтижелер);

- бағдарламалық мақсатқа жетудің әдістерін, нысандарын, тәсілдері мен құралдарын сипаттау;

- өзекті ғылыми деректерге, зерттеу нәтижелеріне, теориялық модельдерге және эмпирикалық фактілерге негіздеу;

- сенімді дереккөздерге (монографиялар, мақалалар, оқу құралдар, нормативтік құжаттар) сілтемелермен расталған сенімді ғылыми ақпаратты пайдалану;

- пайдаланылған дереккөздердің жеткілікті саны, ескірген немесе сенімсіз дереккөздердің болмауы, дәйектеу ережелерін сақтау;

- мазмұнның заманауи ғылым түсінігіне сәйкестігі, ескірген немесе дәлелденбеген теориялардың болмауы;

- талдау және фактілермен расталған қорытындылардың қисындылығы мен дәлелділігі;

- педагогика және оқыту әдістемесі қағидаттарын сақтау;

- қолданылатын оқыту әдістері білім алушылардың мақсаттарына, мазмұнына және дайындық деңгейіне сәйкес келуі;

- білімді терең игеруді қамтамасыз ететін теория мен практиканың тиімді үйлесімі;

- білім алушылардың жас, психологиялық және когнитивтік ерекшеліктерінің ескерілуі;

- оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның тиімділігін растайтын білімді бақылау және кері байланыс тетіктерін қарастыру.

g. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның рәсімделуі және құрылымы:

- құжатты рәсімдеудің дұрыстығы және МЕМСТ 7.1-2003, ҚР СТ 2383-2013 және МЕМСТ 7.32-2001 сияқты стандарттарды қолдану, белгіленген талаптарға сәйкестігі;

- тілдік және стилистикалық қателер – грамматикалық, пунктуациялық қателер, тұжырымдаудың қиын қабылдануы, баяндаудың бейресми стилі.

60. Рецензия көлемі әдетте 1-2 баспа парағын құрайды. Мәтін беттерінің өлшемі А4, 14 кегль форматында бір жарым жол аралығымен болуы тиіс.

61. Рецензияға лауазымы, біліктілік санаты, өтілі және жұмыс орны көрсетілген рецензент қол қояды.

9. Қорытынды ереже

62. Осы Ереже оны бекіткен сәттен бастап күшіне енеді.

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі
білім берудің республикалық оқу-әдістемелік
кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің
төрағасы

ТАӨ

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің сараптама қорытындысын алуға өтінім

1. Автордың Т.А.Ө. (толық) _____

Бірлескен автордың Т.А.Ө. (толық) _____

2. Лауазымы, жұмыс орны (толық) _____

Бірлескен автордың лауазымы, жұмыс орны (толық) _____

3. Мәлімделген біліктілік санаты _____

4. Байланыс деректері (электрондық пошта, ұялы телефон №) _____

5. Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның атауы: _____

6. Бет саны: _____

7. Құжаттар тізімі:

Құжаттар	Белгі
Хаттамадан үзінді көшірмесін және ӘК(О) тағайындаған сарапшылардың 3 рецензиясын қоса бере отырып, өңірдің ӘК(О) ұсыным	
Басқа өңірдің ТЖКБ ӘК(О) рецензиясы (ӘК(О) басшылары, басшысының орынбасарлары үшін) (1 рецензия)	
Оқу-әдістемелік материалдың / авторлық бағдарламаның электрондық нұсқасы (PDF форматында)	

Күні «____» _____ 20 ____ ж.

Қолы _____
Т.А.Ө.

2-форма

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі
білім берудің республикалық оқу-әдістемелік
кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің
төрағасы

ТАӨ

Ұсыным

өңірдің ӘК(О) атауы

отырысының 20__ ж. ____ №__

(оқу-әдістемелік кеңес/өңірдің сараптамалық кеңесі)

хаттамасы негізінде Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесі жанындағы Сараптама кеңесінің отырысында қарау
үшін

(автордың (бірлескен автордың) тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, жұмыс орны)

(оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның атауы)

ұсынады.

Ұсынымға қоса беріледі:

1. Оқу-әдістемелік кеңес/сараптамалық кеңес отырысының хаттамасынан үзінді көшірмесі
2. ӘК(О) тағайындаған сарапшылардың рецензиялары

Өңірдің ТЖКБ ӘК(О) басшысы

ТАӨ

ҚОЛЫ

Күні «__» ____ 20__ ж.

МО

Оқу-әдістемелік материалға/авторлық бағдарламаға рецензия

Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламалардың атауы: _____

Автор (бірлескен автор(лар)) _____

Бет саны: _____

Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның құрылымы мен мазмұнын бағалау:

1. Өзектілігі _____

2. Жаңалығы мен жаңашылдығы _____

3. Практикалық маңыздылығы _____

4. Жүйелілігі мен кезектілігі _____

5. Баяндалу сапасы мен қолжетімділігі _____

6. Ғылыми және әдістемелік негіздеме _____

7. Рәсімделуі және құрылымы _____

Қорытындылар мен ұсыныстар:

Қорытынды: *(таңдау қажет)*

1. Оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама РОӘК жанындағы Сараптама кеңесінің қарауына ұсынылсын.

2. Оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама авторға пысықтау үшін қайтарылсын.

Сарапшы:

ТАӘ _____

Лауазымы _____

Біліктілік санаты _____

Еңбек өтілі _____

Жұмыс орны _____

Қолы _____

Күні «_____» _____ 20 ____ ж.

Өңірдің ӘК(О) басшысы/

Бейіндер бойынша ТЖКОБ ОӘБ төрағасы _____

ТАӘ

ҚОЛЫ

МО

Күні «_____» _____ 20 ____ ж.

Сарапшының бағалау парағы

Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламалардың атауы: _____

Автор (бірлескен автор(лар)) _____

Бет саны: _____

№	Сараптамалық бағалау өлшемшарттары	Сипаттама (сарапшы талдауы)	Өлшемшарттарға сәйкестігі/ сәйкессіздігі
1.	Өзектілігі мен маңыздылығы Сипаттама: Ұсынылған оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама еңбек нарығының заманауи талаптарына, ТжКОБ жүйесіндегі заманауи үрдістерге қаншалықты сәйкес келетінін бағалаңыз		0 - толық сәйкес келмейді 1- төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3- жоғары сәйкестік 4- толық сәйкестік
2.	Жаңалығы мен жаңашылдығы Сипаттама: Ұсынылған оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама жаңа әдістер мен тәсілдерге қаншалықты сәйкес келетінін, жеке авторлық идеяларының болуы мен өзіндік ерекшелігін бағалаңыз		0 - толық сәйкес келмейді 1-төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3-жоғары сәйкестік 4-толық сәйкестік
3.	Практикалық маңыздылығы Сипаттама: Ұсынылған оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның нақты кәсіби міндеттерді шешу үшін тәжірибеде қаншалықты қолданылатынын бағалаңыз		0 - толық сәйкес келмейді 1- төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3- жоғары сәйкестік 4- толық сәйкестік
4.	Жүйелілігі мен кезектілігі Сипаттама: Ұсынылған оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның мазмұны жүйелі логикалық реттілікпен қаншалықты		0 - толық сәйкес келмейді 1-төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3-жоғары сәйкестік 4-толық сәйкестік

	<i>құрылғанын және қарастырылып отырған тақырыптың толықтығын қамтитынын бағалаңыз</i>		
5.	Баяндалу сапасы мен қолжетімділігі Сипаттама: <i>Тақырыптардың тереңдігі, ұсынылған оқу-әдістемелік материалдың түсінігі, сондай-ақ оның мақсатты аудиторияның дайындық деңгейіне сәйкестігін бағалаңыз. Мәтіннің сапасына, мысалдардың, иллюстрациялардың және түсіндірмелердің болуына назар аударыңыз</i>		0 - толық сәйкес келмейді 1-төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3-жоғары сәйкестік 4-толық сәйкестік
6.	Ғылыми және әдістемелік негіздеме Сипаттама: <i>Ұсынылған оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның өзекті ғылыми деректері мен зерттеу нәтижелеріне, қолданылатын тәсілдердің негізділік дәрежесіне және қорытындылардың дәлелденуіне қаншалықты негізделгенін бағалаңыз</i>		0 - толық сәйкес келмейді 1-төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3-жоғары сәйкестік 4-толық сәйкестік
7.	Рәсімделуі және құрылымы Сипаттама: <i>Ұсынылған оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламаның рәсімделуін белгіленген талаптар мен стандарттарға сәйкестігін бағалаңыз</i>		0 - толық сәйкес келмейді 1-төмен сәйкестік 2 - орташа сәйкестік 3-жоғары сәйкестік 4-толық сәйкестік

Сарапшы:

ТАӘ _____

Лауазымы _____

Біліктілік санаты _____

Еңбек өтілі _____

Жұмыс орны _____

Қолы _____

Күні « ____ » _____ 20 ____ ж.

Сараптама кеңесінің қорытындысы

Оқу-әдістемелік материалдың/авторлық бағдарламалардың атауы: _____

Автор (бірлескен автор(лар)) _____

Бағалау парақтар жиынтық кестесі

№	Сараптама бағасының өлшемшарттары	Сарапшылар шешімі (сәйкес келеді/сәйкес келмейді)				Қорытынды шешім (сәйкес келеді/сәйкес келмейді)
		1-сарапшы	2-сарапшы	...	N сарапшы	
1.	Өзектілігі мен маңыздылығы					
2.	Жаңалығы мен жаңашылдығы					
3.	Практикалық маңыздылығы					
4.	Жүйелілігі мен кезектілігі					
5.	Баяндалу сапасы мен қолжетімділігі					
6.	Ғылыми және әдістемелік негіздеме					
7.	Рәсімделуі және құрылымы					

Қорытынды: *(таңдау қажет)*

- Оқу-әдістемелік материал/авторлық бағдарлама мақұлданын және РОӘК бекітуіне ұсынылсын;
- Оқу-әдістемелік материалды/авторлық бағдарламаны қабылдаудан бас тартылсын.

СК төрағасы _____

Т.А.Ә.

қолы

СК хатшысы _____

Т.А.Ә.

қолы

Күні «_____» _____ 20 ____ ж.